

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนด้านแร่ (Mineral Investment : Terms and Conditions)

4.1 นโยบายด้านแร่

4.1.1 ความท้าทาย (Challenges)

นโยบายในภาคเหมืองแร่ได้ถูกกำหนดให้อยู่ในทิศทางเชิงรุกในการพัฒนาประเทศดังนี้

- 1) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ให้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศอย่างมีนัยสำคัญและมีส่วนในการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP)
- 2) เพื่อแสวงหาเงินตราต่างประเทศ
- 3) เพื่อเพิ่มรายได้ของภาครัฐ
- 4) เพื่อเพิ่มการจ้างงานและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของแหล่งรายได้โดยเฉพาะสำหรับประชากรในชนบท และ
- 5) เพื่อเป็นหลักประกันในการป้องกันและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

4.1.2 วัตถุประสงค์ (Objectives)

ในการกำหนดนโยบายเชิงรุกที่กล่าวมาแล้ว นโยบายของรัฐบาลสำหรับการพัฒนาภาคเหมืองแร่จะมุ่งไปที่การจูงใจและทำให้ภาคเอกชนสามารถเป็นผู้นำในการสำรวจพัฒนาการทำเหมือง การใช้ประโยชน์แร่ และการตลาด บทบาทของภาครัฐจะกระตุ้นและแนะนำการลงทุนเหมืองแร่ภาคเอกชนโดยการบริหาร การออกกฎหมาย และการส่งเสริมการเจริญเติบโตของภาคธุรกิจนี้ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของนโยบายรัฐบาลสำหรับภาคเหมืองแร่มีดังนี้

- 1) กระตุ้นการสำรวจและการพัฒนาการทำเหมืองแร่
- 2) กำกับดูแลและพัฒนาการทำเหมืองแร่รายย่อย
- 3) ให้หลักประกันว่าการทำเหมืองแร่จะมีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยั่งยืน
- 4) ลดหรือกำจัดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่มาจากการพัฒนาเหมืองแร่
- 5) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการตลาดแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาแทนซาเนียให้เป็นศูนย์กลางของแร่รัตนชาติของทวีปแอฟริกา และ
- 7) บรรเทาความยากจนโดยเฉพาะของผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ทำเหมืองขนาดเล็ก

4.1.3 ทิศทางและกลยุทธ์ (Mineral Policy Directions and Strategies)

เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของนโยบายดังกล่าว ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ทางด้านนโยบายดังนี้

1) ด้านเศรษฐศาสตร์มหภาค (The Macro-economic Environment)

ระบบเศรษฐศาสตร์มหภาคที่มีความเสถียรภาพและเข้มแข็ง เป็นส่วนที่ต้องดำเนินการก่อนการลงทุนและการพัฒนาของภาคเอกชนในภาคเหมืองแร่ องค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องนโยบาย ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนและนโยบายทางการเงินที่เหมาะสม นโยบายทางการค้าและด้านภาษี ในทำนอง

เดียวกัน การพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคเหมืองแร่ ต้องการระบบเศรษฐกิจมหภาคที่มีเสถียรภาพ ความโปร่งใส และพยากรณ์ได้ รัฐบาลจะต้องมีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้ เพื่อให้ธุรกิจเหมืองแร่ของประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) ด้านภาษี (The Fiscal Regime)

รัฐบาลจะใช้ระบบภาษีเหมืองแร่ ที่มีส่วนเอื้ออำนวยการลงทุนสำรวจและพัฒนาการทำเหมืองแร่ ระบบภาษีที่เหมาะสมจะต้องคำนึงถึงความต้องการของนักลงทุนในส่วนผลตอบแทนจากการสำรวจแร่และพัฒนาเหมืองแร่ ผลตอบแทนสอดคล้องกับความเสี่ยงในการลงทุน การปันผลกำไร และสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงินของเจ้าหนี้และลูกหนี้ ในการกำหนดใช้ระบบภาษี รัฐบาลจะมุ่งไปที่ความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของประเทศกับผลตอบแทนของนักลงทุน โดยให้หลักประกันว่าระบบภาษีเหมืองแร่ มียุติธรรม มีความเสถียรภาพ และมั่นคง ไม่มีการบิดเบือน และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

นอกเหนือจากควมมีเสถียรภาพและความมั่นคงแล้ว นโยบายด้านภาษีจะเป็นตัวส่งเสริมการแข่งขันและแรงจูงใจในการลงทุนในภาคเหมืองแร่ นอกจากนี้ นโยบายยังมุ่งเน้นไปที่ให้ภาครัฐสามารถเพิ่มงบประมาณด้านการบริการและการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ดังนั้น นโยบายนี้จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมการลงทุน

3) ด้านกฎหมาย (The Legal and Regulatory Framework)

นโยบายของรัฐบาลคือการกำหนดและออกกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ และสนับสนุนการลงทุนของท้องถิ่นและต่างชาติในภาคเหมืองแร่ และสร้างควมมีเสถียรภาพและช่วยให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสม

โครงสร้างทางกฎหมายต้องมุ่งไปในการยับยั้งการซ่อนข้อมูลแหล่งแร่ใหม่ๆ การเก็บพื้นที่สำรวจแร่ไว้เพื่อเก็งกำไร Transfer Pricing และการหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งจะกำหนดไว้ใน พรบ.เหมืองแร่ของแทนซาเนีย

4) ด้านองค์กร (The Institutional Framework)

เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่ให้ได้รับการดูแลที่เหมาะสมจากภาครัฐ รัฐบาลได้ให้คำมั่นที่จะ

- 4.1) จัดตั้งองค์กรที่ดีและมีประสิทธิภาพ
- 4.2) ให้หลักประกันเรื่องจำนวนเจ้าหน้าที่ทางด้านเทคนิคและด้านวิชาชีพที่มีความสามารถและมีพอเพียง
- 4.3) การจัดสรรทรัพยากรบุคคลให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการ การกำกับดูแล การตรวจสอบติดตาม การฝึกอบรม การให้บริการในส่วนงานรอง และการส่งเสริมกิจกรรม
- 4.4) เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันการฝึกอบรมที่มีอยู่แล้วและก่อตั้งศูนย์ฝึกอบรมอาชีพเกี่ยวกับภาคธุรกิจนี้

4.2 สำคัญของกฎหมายแร่และกฎระเบียบต่างๆ

4.2.1 บททั่วไป

การประกอบธุรกิจในเหมืองแร่ถูกกำกับด้วยพระราชบัญญัตินโยบายแร่ปี 1997 พระราชบัญญัติแร่ปี 1998 และกฎระเบียบด้านเหมืองแร่ปี 1999

จุดประสงค์ของ พรบ.แร่ คือการกำหนดเรื่องสิทธิในการทำแร่ในแทนซาเนียเป็นของรัฐและห้ามผู้ใดขุดหรือสำรวจแร่โดยไม่ได้อำนาจตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ใน พรบ.นี้ การละเมิดในข้อกำหนดดังกล่าวจะมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 10,000 Tsh หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับบริษัทจะปรับไม่เกิน 100,000 Tsh นอกจากนี้ยังมรการกำหนดบทลงโทษพิเศษสำหรับการละเมิดในความผิดอื่นด้วย เป้าหมายด้านนโยบายของ พรบ. คือจะการใช้ประโยชน์จากแร่ให้มากที่สุด ตาม พรบ. จะแยกการทำเหมืองแร่ออกเป็น 2 ประเภท คือ เหมืองแร่ขนาดเล็ก และเหมืองแร่ขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถแยกได้ตามวิธีการดังนี้

เหมืองแร่ขนาดใหญ่ กระบวนการการทำเหมืองแร่ขนาดใหญ่มีขั้นตอนอยู่ 3 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องได้รับใบอนุญาต

ขั้นตอนแรก ในมาตรา 26 ระบุถึง สิทธิของผู้ถือใบอนุญาตสำรวจแร่ทั่วไป รวมถึง สิทธิในการเข้าไปยังพื้นที่ที่จะทำการสำรวจแร่ สิทธิในการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างชั่วคราว เช่น เฟิงพัก เป็นต้น การดำเนินการสำรวจแร่ทั่วไปนี้ มีการให้คำนิยามใน พรบ.แร่ ว่าหมายถึง การค้นหาแร่โดยการสำรวจทางธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ และภาพถ่ายทางธรณี หรือเทคนิค remote sensing ร่วมการสำรวจธรณีวิทยาภาคพื้นดิน

ใบอนุญาตจะระบุถึงเงื่อนไขที่ผู้ถือใบอนุญาตต้องปฏิบัติตาม มาตราที่ 23 ระบุถึง ส่วนประกอบของใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้น ซึ่งประกอบด้วย คำอธิบายและแผนที่ของบริเวณที่ได้รับอนุญาต ใบอนุญาตต้องเสนอไปยังรัฐมนตรีเหมืองแร่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ Mineral Rights Processing Technical Committee ที่เมือง Dodoma ใบอนุญาตจะออกให้ตามความสามารถด้านเทคนิคและสภาพทางการเงิน

ขั้นตอนที่สอง ต้องได้รับใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้น ก่อนการสำรวจแร่เบื้องต้นได้รับการนิยามว่าเป็น การดำเนินการใดๆในการชกตัวอย่างเท่าที่จำเป็นเพื่อทดสอบปริมาณแร่ในพื้นที่ ดังนั้นผู้ที่ดำเนินการจะต้องได้รับใบอนุญาตทำการสำรวจ ถ้าใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องแร่ได้รับมีสิทธิบนพื้นที่เดียวกันกับใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้น ใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้นนั้นจะถูกยกเลิก

ขั้นตอนที่สาม ต้องได้รับใบอนุญาตทำเหมืองแร่ ใบอนุญาตทำเหมืองแร่จะออกให้เฉพาะ ก. ผู้ถือใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้น ข. เฉพาะพื้นที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้นเท่านั้น ค. เฉพาะถ้าผู้ถือใบอนุญาตแจ้งไปยังรัฐมนตรีถึงการค้นพบแร่ในปริมาณเหมาะสมในเชิงพาณิชย์

มาตราที่ 41 ระบุถึงข้อกำหนดที่บรรจุอยู่ในใบอนุญาต รวมถึงแนวทาง และสิ่งที่ต้องการ โดยที่ภาคผนวกจะรวมแผนการในการดำเนินการทำเหมืองแร่ที่ผู้ถือใบอนุญาตต้องดำเนินการเหมืองแร่ให้ตรงตามแผนการทำเหมืองแร่

มาตราที่ 48 อธิบายถึงข้อจำกัดการใช้สิทธิเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ ซึ่งรวมไปถึง เงื่อนไขที่ต้องขอ อนุมัติพิเศษจากรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเมื่อต้องทำเหมืองแร่ในพื้นที่เหล่านี้ เช่น ก. พื้นที่ติดกับพื้นที่สาธารณะ ข. พื้นที่สงวนหรือประกาศเป็นพื้นที่อนุรักษ์สำหรับโบราณสถาน ค. อุทยานแห่งชาติ พื้นที่พัฒนาปศุสัตว์ หรือพื้นที่สงวน Ngorongoro ชุมชนเมืองและเทศบาล เป็นต้น ในกรณีนี้จำเป็นต้องได้รับการยินยอมของผู้ครอบครอง ในการยินยอมให้ใช้พื้นที่ที่จะถูกกำหนดในลักษณะ เป็นเงื่อนไข มาตรา 57 กำหนดเงื่อนไขในการระงับการทำเหมืองชั่วคราวหรือการเพิกถอนสิทธิ หากผู้ ถือใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หรือใบอนุญาตถูกใช้ไปในทางที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กฎข้อบังคับ และเงื่อนไขของใบอนุญาต

การยื่นขอใบอนุญาตทำเหมืองแร่ต้องรวม “ข้อเสนอในการป้องกันและแก้ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การให้หลักประกันการประมงและการเดินเรือ (ถ้าเกี่ยวข้อง) ขั้นตอนการการฟื้นฟูพื้นที่ที่ถูกรบกวนจากการทำเหมือง และการลดผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ในพื้นที่น้ำให้น้อยที่สุด (ถ้าเกี่ยวข้อง) รวมทั้งในพื้นที่ติดกับการทำเหมืองแร่หรือพื้นที่การเกษตร ยกเว้นเกิดรบกวนการทำเหมืองแร่ ผู้ครอบครองตามกฎหมายจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถือใบอนุญาตทำเหมืองแร่หรืออ้างสิทธิก่อนการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง และการทำเหมืองควรที่จะดำเนินการให้มีผลกระทบน้อยที่สุดเท่าที่อาจจะเกิดขึ้นได้ต่อผู้มีสิทธิ ครอบครองพื้นที่ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในมาตรา 81 ผู้ครอบครองพื้นที่จะได้รับค่าตอบแทน หากผู้ ประกอบกิจการเหมืองแร่ได้ทำลายพืชผลทางการเกษตร ต้นไม้ สิ่งก่อสร้าง ที่เก็บกอง หรือผลงานที่อยู่ บนพื้นที่นั้น

คณะกรรมการเหมืองแร่ (The Commissioner for Mines) มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงอำนาจในการเข้าไป และสิทธิในการยับยั้งใบอนุญาตถ้ามีการละเมิดข้อกำหนดหรือแนวทางที่ อนุญาตไว้ คณะกรรมการจะต้องสืบสวนให้รู้แน่ชัดว่าสิ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบในขณะนั้นมาจากบริเวณ ที่ดิน หรือเหมืองแร่ หรือสถานที่ หรือสภาพการทำงาน ด้วย

คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการออกกฎระเบียบตามที่ระบุไว้ในมาตราที่ 104 รวมถึงอำนาจที่ เกี่ยวข้องกับ

- 1) การสำรวจแร่เบื้องต้นและการดำเนินการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดประสงค์ วิธีการที่ สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ สสำรวจแร่
- 2) การทำเหมืองแร่ และการดำเนินการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดประสงค์ วิธีการที่สอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ และหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเฉพาะเจาะจงกับการ ดำเนินการทำเหมืองแร่
- 3) กฎข้อบังคับเกี่ยวกับเกี่ยวกับสุขภาพและสุขอนามัย
- 4) สิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ (รวมถึงข้อบังคับในการทำงาน) เกี่ยวกับที่ดินที่นำไปใช้ ประโยชน์หรือดำเนินการสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่

การได้มาซึ่งสิทธิในการทำเหมืองแร่ ซึ่งเป็นความเป็นไปได้สำหรับผู้ทำเหมืองแร่ให้เข้าถึงสัญญา การทำเหมืองกับรัฐบาลในการทำโครงสร้างเพิ่มเติมสำหรับการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งจำเป็นการลงทุน

ในระยะยาว ในกรณีนี้ ต้องมีการดำเนินการประเมินด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับแผนการปฏิบัติงานก่อนทำสัญญา

ในที่กล่าวมาแล้วเป็นการขออนุญาตสิทธิการทำเหมืองแร่แบบธรรมดา ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการลงนามในสัญญากับรัฐบาลในกรอบและเงื่อนไขที่แตกต่างออกไปได้สำหรับการลงทุนระยะยาว ในกรณีนี้ จะต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับแผนการทำเหมืองนั้นก่อนการลงนามในสัญญา

การทำเหมืองขนาดเล็ก พรบ. แร่ ยังได้มีการกำหนดกฎระเบียบสำหรับการทำเหมืองขนาดเล็ก โดยมีสองขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรก ประชาชนชาวแทนซาเนียสามารถยื่นขอใบอนุญาตได้ที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น (Zonal Mining Officer) ใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้นมีระยะเวลา 1 ปี และสามารถต่ออายุได้ ขึ้นอยู่กับการสัมภาระและการจ่ายค่าธรรมเนียมน จะมีการระบุเงื่อนไข ข้อจำกัดในการทำเหมืองแร่ หากมีการละเมิด อาจจะถูกยกเลิกหรือพักใบอนุญาต

ขั้นตอนที่สองคือ หากผู้ถือใบอนุญาตสำรวจแร่พบแหล่งแร่ ก็จะมีการอนุญาตสิทธิขั้นนี้ ผู้สำรวจแร่จะต้องปักหมุดแสดงกรรมสิทธิ์ในพื้นที่และใบอนุญาตการสำรวจแร่นั้นจะสิ้นสุดลง ผู้สำรวจแร่มีระยะเวลา 30 วันในการจดสิทธิในพื้นที่หลังจากมีการปักหมุดแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิในพื้นที่นั้นมีจำกัด และขึ้นอยู่กับชนิดแร่และการเกิดแร่

นอกจากนี้ พรบ.แร่ ยังมีบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับแร่ที่ใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง มาตราที่ 97 กำหนดว่าสามารถขุดแร่ที่เป็นวัสดุก่อสร้างได้ในบางกรณีโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐมนตรี ดังนั้น พรบ.แร่ไม่ได้ห้าม

- 1) ประชาชนชาวแทนซาเนียขุดแร่ในขอบเขตและในลักษณะธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันมา
- 2) ประชาชนขุดแร่ที่ใช้ในการก่อสร้างออกจากพื้นที่ที่ครอบครองอยู่ สำหรับการก่อสร้าง บ้าน โรงงาน หรือร้านค้า รวมทั้งที่พักอาศัย
- 3) การขุดแร่ที่เป็นวัสดุก่อสร้างสำหรับการก่อสร้างตามที่กล่าวไว้ในข้อ 2) สำหรับประชาชนที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายหมู่บ้านหรือ กฎหมาย Ujamaa Villages
- 4) ผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอุโมงค์ ถนน เขื่อน หรืองานสาธารณะอื่นๆ ใช้วัสดุก่อสร้างจากแหล่งที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

4.2.2 สิ่งแวดล้อมกับเหมืองแร่

ในปัจจุบันมีกฎระเบียบด้านเหมืองแร่ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเหมืองแร่ คือ The Mining Regulations (Environmental Management and Protection), 1999 ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายแร่ (The Mining Act, 1998) กฎหมายกำหนดโครงสร้างของการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแร่ คือ การจัดทำรายงานศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระที่ได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินการในด้านนี้ บริษัทหรือหน่วยงานจะต้องจัดทำและยื่นขออนุมัติจากคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Management Council, NEMC) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหลายหน่วยงาน อาทิ The National Environment Management Council, The Vice President Office-Division of Environment, The Ministry of Water, The Ministry of Natural Resources and

Tourism, The Ministry of Lands and Human Settlement และ The Ministry of Energy and Minerals เป็นต้น และนอกจากนี้ยังมีตัวแทนจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมพิจารณาด้วย

แผนงาน EIA นี้จะต้องมีการทบทวนโดยภาครัฐเมื่อสิ้นสุด 2 ปีแรกของการดำเนินงาน และทุก ๆ 5 ปีของการดำเนินงานในช่วงถัดไป

4.2.3 ประเภทใบอนุญาต

1) ใบอนุญาตสำรวจแร่ทั่วไป (Reconnaissance License)

โดยการกรอกแบบฟอร์ม MTF1 แล้วยื่นที่ Registrar of Mineral Rights พร้อมสำเนา ข้อมูลที่ต้องการคือ

- ชื่อนามสกุล สัญชาติ และที่อยู่
- พื้นที่ที่ต้องการสำรวจแร่
- ชนิดแร่
- หลักฐานด้านการเงิน ข้อมูลด้านเทคนิคและแผนการทำงาน

อายุใบอนุญาตสำรวจแร่ทั่วไปมีระยะเวลา 1 ปี และสามารถต่ออายุได้ไม่เกิน 1 ปี

2) ใบอนุญาตสำรวจแร่ (Prospecting License)

โดยการกรอกแบบฟอร์ม MTF1 แล้วยื่นที่ Registrar of Mineral Rights พร้อมสำเนา พื้นที่ทำการสำรวจแร่เบื้องต้นอนุญาตให้มากที่สุดได้ 5,000 ตารางกิโลเมตร โดยมีค่าธรรมเนียมในการขอใบอนุญาตสำรวจแร่เท่ากับ 400 เหรียญสหรัฐ ข้อมูลที่ต้องการคือ

- แผนงานในพื้นที่ที่ขออนุญาตอยู่บนแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000
- หลักฐานการจดทะเบียนบริษัท
- หลักฐานแสดงฐานะทางการเงินและด้านเทคนิคที่เหมาะสม และ
- รายละเอียดของสิทธิอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับแร่ที่ผู้ขอที่ได้รับมาก่อนหน้านี้

3) ใบอนุญาตทำเหมืองแร่พิเศษ (Special Mining License)

โดยการกรอกแบบฟอร์ม MRF 3 พร้อมค่าธรรมเนียม 1,000 เหรียญสหรัฐ การยื่นขออนุญาตทุกครั้งจะต้องแนบรายละเอียดข้อมูลต่อไปนี้

- รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ที่ต้องการขออนุญาต
- ข้อมูลของแหล่งแร่ในพื้นที่
- แผนการทำเหมืองแร่
- แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
- สิ่งที่เป็นด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องการ
- การจ้างงานและการฝึกอบรมคนงานชาวแทนซาเนีย
- ข้อมูลอื่นที่รัฐมนตรีต้องการ

ใบอนุญาตทำเหมืองแร่พิเศษนี้มีอายุได้ไม่เกิน 25 ปี

4) ใบอนุญาตทำเหมืองแร่ (Mining License)

พื้นที่ที่สามารถอนุญาตให้สำหรับแร่ทุกชนิดสูงสุดไม่เกิน 10 ตารางกิโลเมตร ยกเว้นแร่รัตนชาติที่ใช้ในการก่อสร้างและรัตนชาติ โดยมีค่าธรรมเนียม 500 เหรียญสหรัฐ การยื่นขอใบอนุญาตทุกครั้งจะต้องแนบรายละเอียดข้อมูลต่อไปนี้

- ใบอนุญาตสำรวจแร่ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้น
- อธิบายลักษณะพื้นที่และแหล่งแร่ในพื้นที่ดังกล่าว
- ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ
- กำหนดระยะเวลาของใบอนุญาตได้ไม่เกิน 10 ปี
- การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ข้อมูลอื่นๆที่รัฐมนตรีต้องการ

5) ใบอนุญาตทำเหมืองแร่รัตนชาติ (Gemstone Mining License)

การขอใบอนุญาตทำเหมืองแร่รัตนชาติจะต้องยื่นต่อรัฐมนตรี โดยใช้แบบฟอร์ม MRF 5 พร้อมกับค่าธรรมเนียม 500 เหรียญสหรัฐ พื้นที่ที่สามารถอนุญาตให้ได้สูงสุดไม่เกิน 1 ตารางกิโลเมตร การยื่นขอใบอนุญาตทุกครั้งจะต้องแนบรายละเอียดข้อมูลต่อไปนี้

- รายละเอียดประกอบใบอนุญาตไม่เกิน 10 ปี
- รายละเอียดของพื้นที่และแผนที่
- รายละเอียดลักษณะแหล่งรัตนชาติในพื้นที่
- แผนการทำเหมืองแร่
- การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ถ้าอยู่ในรายการของข้อบังคับด้านเหมืองแร่ (การจัดการและการป้องกันสิ่งแวดล้อม)
- ข้อมูลอื่นๆที่รัฐมนตรีที่ต้องการ

6) ใบอนุญาตครอบครองพื้นที่เพื่อทำเหมืองแร่ (Retention License)

ใบอนุญาตมีอายุได้ไม่เกิน 5 ปี พร้อมกับค่าธรรมเนียม 1,000 เหรียญสหรัฐ ผู้ถือใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้นสามารถยื่นขอใบอนุญาตนี้ได้ หากอยู่ในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- มีหลักฐานชี้ชัดว่ามีแร่ในพื้นที่ที่ได้ทำการสำรวจแล้ว
- พื้นที่นั้นไม่สามารถทำเหมืองได้ในทันที เนื่องจากเหตุผลความจำเป็นทางด้านเทคนิคหรือ ตลาดไม่เอื้ออำนวย เป็นต้น
- มีการศึกษาและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับจากรัฐมนตรีถึงขอบเขต การคาดการณ์ในการแต่งแร่ และความสำคัญในเชิงพาณิชย์ของการแต่งแร่จากพื้นที่นั้น

หมายเหตุ : การยื่นขอใบอนุญาตครอบครองพื้นที่เพื่อทำเหมืองแร่จะต้องเสนอต่อ Mining Advisory Committee เพื่อขอความเห็นชอบก่อน

7) ใบอนุญาตด้านแร่สำหรับคนท้องถิ่น (Primary Licenses)

7.1) ใบอนุญาตสำรวจแร่ (Primary Prospecting License)

ใบอนุญาตนี้สำหรับคนแทนซาเนีย การขอสมัครทำได้โดยกรอกแบบฟอร์ม MRF 7 พร้อมกับค่าธรรมเนียม 10,000 TShs การยื่นขออนุญาตจะต้องแนบรายละเอียดดังนี้

- ในกรณีที่เป็นบุคคล ระบุชื่อและที่อยู่
- ในกรณีที่เป็นบริษัท ระบุชื่อของบริษัท และหลักฐานการจดทะเบียน

พื้นที่สำหรับสำหรับใบอนุญาตสำรวจแร่ของแร่ทุกชนิด ยกเว้นแร่ที่ใช้ในก่อสร้างสูงสุดไม่เกิน 10 เฮกเตอร์ และมีอายุ 1 ปี สามารถต่ออายุได้

7.2) ใบอนุญาตทำเหมืองแร่ (Primary Mining License)

ใบอนุญาตนี้สำหรับคนแทนซาเนีย โดยมีอายุใบอนุญาต 5 ปี และสามารถต่ออายุได้ การยื่นขอใบอนุญาตยื่นต่อ Commissioner โดยกรอกแบบฟอร์ม MRF 8 พร้อมค่าธรรมเนียม 10,000 TShs พื้นที่สำหรับใบอนุญาตทำเหมืองแร่ของแร่ทุกชนิด ยกเว้นแร่ที่ใช้ในก่อสร้างสูงสุดไม่เกิน 10 เฮกเตอร์ การยื่นขออนุญาตจะต้องแนบรายละเอียดดังนี้

- กรอกแบบฟอร์มคำขอให้สมบูรณ์ และชำระค่าธรรมเนียมตามที่อธิบายไว้ข้างต้น
- อธิบายลักษณะของพื้นที่ที่ต้องการรับใบอนุญาต

8) ใบอนุญาตค้าแร่ (Mineral Trading Licenses)

8.1) ใบอนุญาตผู้ค้าแร่ (Dealers License)

การยื่นขอใบอนุญาตจะต้องยื่นเอกสารพร้อมสำเนาไปยัง Commissioner โดยการกรอกแบบฟอร์ม MTF 5 ให้ถูกต้องครบถ้วน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมจำนวน 40,000 TShs ค่าใช้จ่ายสำหรับใบอนุญาตค้าแร่ในระยะเวลา 15 เดือน เท่ากับ 250,000 TShs รายละเอียดข้อมูลที่ต้องแนบมาด้วยมีดังนี้

- ชื่อและสัญชาติของผู้มีอำนาจบริหาร ชนิดของแร่มีค่า ประสบการณ์ในด้านการเป็นตัวแทนจำหน่ายแร่มีค่า คำอธิบายและที่อยู่ของสถานที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ รายละเอียดของการจัดการรักษาความปลอดภัยของแร่มีค่า และหลักฐานแหล่งเงินที่เหมาะสม
- สำเนาหลักฐานการจัดตั้งบริษัท
- ใบอนุญาตผู้ค้าแร่ที่เคยได้รับ (ถ้ามี)
- 25% ของหุ้นส่วนบริษัทจะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติแทนซาเนีย

ข้อสังเกต จะต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในสถานประกอบธุรกิจและผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องรับผิดชอบในการชำระค่าภาคหลวงแร่และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับแร่ที่ซื้อ ขาย รับหรือส่งออก

8.2) ใบอนุญาตนายหน้าค้าแร่ (Mineral Broker's License)

การยื่นขอใบอนุญาตจะต้องยื่นเอกสารพร้อมสำเนาไปยัง Commissioner โดยการกรอกแบบฟอร์ม MTF 8 ให้ถูกต้องครบถ้วน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมจำนวน 10,000 TShs ค่าใช้จ่ายสำหรับใบอนุญาตนายหน้าค้าแร่ในระยะเวลา 12 เดือน เท่ากับ 100,000 TShs รายละเอียดข้อมูลที่ต้องแนบมาด้วยมีดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและสัญชาติของผู้ยื่นขอ ชนิดของแร่มีค่า ประสบการณ์ในการเป็นนายหน้าซื้อขายแร่มีค่า ชนิดของแร่
- พื้นที่ที่ยื่นขออนุญาต และหลักฐานของแหล่งเงินที่เหมาะสม
- ถ้าเป็นบริษัท ต้องแนบสำเนาหลักฐานการตั้งบริษัท

ข้อสังเกต ใบอนุญาตไม่ได้ให้อำนาจนายหน้าซื้อขายแร่ที่ได้รับใบอนุญาต ให้ส่งออกแร่มีค่า และ ใบอนุญาตออกให้เฉพาะคนแทนซาเนียเท่านั้น

8.3) ใบอนุญาตส่งออกแร่ (Exporting Minerals)

การส่งออกแร่ทุกชนิดไม่ว่าจากผู้ทำเหมืองและ/หรือผู้ที่มีใบอนุญาตค้าแร่จะต้องได้รับใบอนุญาต ส่งออกที่ออกโดย Commissioner หลังกรอกแบบฟอร์ม MTF 1

4.3 ภาษีและค่าธรรมเนียม ด้านแร่ (Mining Taxes and Fees)

4.3.1 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต (Licence Fees)

รายละเอียดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในขั้นตอนต่าง ๆ

ชนิดของใบอนุญาต	ค่าเช่าที่ดิน (เหรียญสหรัฐ/ ตร.กม.)	ค่าธรรมเนียมใน การเตรียมการ (เหรียญสหรัฐ)	ค่าธรรมเนียม การต่ออายุ (เหรียญสหรัฐ)
การสำรวจทั่วไป (Reconnaissance)	10	200	
การสำรวจแร่ (Prospecting)	20	200	100
การทำเหมืองสำหรับแร่ทุกชนิด นอกจากแร่รัตนชาติ และแร่ที่ใช้เป็น วัสดุก่อสร้าง	1,000	500	100
การทำเหมืองแร่พิเศษ (Special Mining)	1,500	1,000	500
การทำเหมืองแร่รัตนชาติ (Gemstone Mining)	1,000	500	500
การทำเหมืองแร่วัสดุก่อสร้าง (Mining licence for building materials)	500	500	500

4.3.2 ค่าภาคหลวงแร่

- เพชร 5%
- รัตนชาติ 3%
- ทองคำ เงิน ทองคำขาว โลหะพื้นฐาน อื่นๆ 3%
- ถ่านหิน เกลือ แร่ที่ใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง 2%

4.4 หน่วยงานภาครัฐด้านแร่

4.4.1 กรมทรัพยากรแร่ (Mineral Resources Department, MRD)

ในปัจจุบัน กรมทรัพยากรแร่ (Mineral Resources Department, MRD) ซึ่งสังกัดกระทรวงพลังงานและแร่ (Ministry of Energy and Minerals) มีการแบ่งองค์กรเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนธรณีวิทยา ส่วนเหมืองแร่ ส่วนการทดลองและวิจัย ตั้งอยู่ที่ เมือง Dodoma และส่วนการค้าแร่ ตั้งอยู่ที่เมือง Dar es Salaam.

หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรแร่ (MRD) มีดังนี้

- การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ภาษีและองค์กรให้อำนาจต่อการลงทุนการทำเหมืองแร่ของภาคเอกชน
- เสริมสร้างขีดความสามารถภาครัฐในการทำหน้าที่กำกับดูแล สนับสนุนกิจการด้านเหมืองแร่ด้านการลงทุนและการตลาด
- กำหนดแนวทางในเรื่องความปลอดภัย ด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม และการบังคับใช้
- จัดทำแผนที่ธรณีวิทยาพื้นฐาน ปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งแร่ให้ทันสมัย และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพแร่ของประเทศ
- ให้ความช่วยเหลือและการบริการกับผู้ทำเหมืองขนาดเล็ก และรายย่อย ในการปรับปรุงการทำเหมืองแร่และกระบวนการแต่งแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความปลอดภัย
- อำนาจความสะดวกด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พอเพียงสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่

4.4.2 ที่อยู่

Ministry of Energy and Minerals, Mineral Resources Commissioner

P.O. Box. 200, Dar es Salaam, Tanzania, Tel : 255 22 117153-9, 112791

Fax : 255 22 116719

E-mail : madini@twiga.com